

Ενότητα Γ' - Κεφάλαιο 12

Φιλέλληνες - Φιλελληνισμός

Με το ξέσπασμα της Ελληνικής Επανάστασης, αρκετοί Ευρωπαίοι συγκινήθηκαν με τον αγώνα και τις θυσίες των Ελλήνων και βοήθησαν όπως μπορούσαν:

Ευρωπαίοι φιλέλληνες

Άλλοι έκαναν εράνους για την ενίσχυση του Αγώνα· άλλοι πίεζαν τις κυβερνήσεις τους για να δουν θετικά το ελληνικό ζήτημα· άλλοι έρχονταν στην Ελλάδα οι ίδιοι και **πολεμούσαν** στο πλευρό των επαναστατημένων Ελλήνων· άλλοι, με τα ποιήματά τους και τους πίνακες ζωγραφικής έκαναν γνωστό σε πολύ κόσμο τον ελληνικό αγώνα και τις αγριότητες των Τούρκων.

Όλους αυτούς που βοηθούσαν τον ελληνικό αγώνα, χωρίς να προσβλέπουν σε κάποιο δικό τους όφελος, τους ονομάζουμε **Φιλέλληνες**.

Δεν είχαν όλοι οι Φιλέλληνες την ίδια σκέψη στο μυαλό τους, όταν αποφάσιζαν να βοηθήσουν τους Έλληνες: Πολλοί διακατέχονταν από **ρομαντικά αισθήματα για τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό**, και έτσι ένιωθαν συμπόνια για τους Έλληνες που βρίσκονταν σκλαβωμένοι. Άλλοι, πάλι, ζώντας σε μία Ευρώπη με αυταρχικά πολιτεύματα, συγκινούνταν με την ιδέα του **αγώνα των Ελλήνων για ελευθερία και δικαιώματα**.

Το φιλελληνικό ρεύμα είχε ως αποτέλεσμα, από το 1821 και μετά να δημιουργηθούν στην Ευρώπη (Ελβετία, Γερμανία, Γαλλία, Αγγλία) διάφορες **Φιλελληνικές Επιτροπές** από σημαντικούς **ανθρώπους των γραμμάτων και των τεχνών**, με στόχο να βοηθήσουν τον αγώνα των Ελλήνων.

Σπουδαία θέση μεταξύ των φιλελλήνων κατέχει ο Γάλλος ζωγράφος **Ευγένιος Ντελακρουά** (Eugène Delacroix) ο οποίος, με τις συγκλονιστικές εικόνες από τα πάθη των Ελλήνων που έδειχνε στα έργα του, κατάφερε να δημιουργήσει ένα ισχυρό φιλελληνικό ρεύμα ανάμεσα στους Ευρωπαίους πολίτες.

Σημαντική ήταν και η προσφορά τού **Σανταρόζα**, Ιταλού στρατιωτικού, που σκοτώθηκε στην μάχη της Σφακτηρίας, πολεμώντας τον Ιμπραήμ.

λόρδος Βύρων

Γνωστοί Φιλέλληνες ήταν επίσης ο **λόρδος Βύρων** και ο τυπογράφος **Ιωάννης-Ιάκωβος Μάγερ** που είχαν εγκατασταθεί στο Μεσολόγγι, ο συγγραφέας **Βίκτωρ Ουγκώ**, ο Άγγλος ποιητής **Πέρσι Σέλλεϋ** και πολλοί άλλοι.

Μία από τις πρώτες φιλελληνικές ενέργειες ήταν η **αναγνώριση της Ελλάδας ως ελεύθερου κράτους** στις 15 Ιανουαρίου 1822, από ένα φτωχό κράτος της Λατινικής Αμερικής, την **Αϊτή**.

Ήταν η πρώτη αναγνώριση της ανεξαρτησίας της Ελλάδας από άλλο κράτος.

Οι Αϊτινοί είχαν μόλις κερδίσει την ανεξαρτησία τους από τους αποικιοκράτες και γι' αυτό αισθανόταν πολύ κοντά στους τούς Έλληνες, που πάλευαν για το ίδιο ιδανικό.

Από το σχολικό βιβλίο:

1. Διαβάζουμε στις «Πηγές» (σελ. 128) αναφορές δύο Φιλελλήνων, του Άγγλου ποιητή Πέρβι Σέλλεϋ και του Αμερικανού προέδρου Τόμας Τζέφερσον, στον ελληνικό αγώνα.
2. Διαβάζουμε στην «Ματιά στο παρελθόν» (σελ. 128) για την επιλογή των Η.Π.Α. να μείνουν ουδέτερες απέναντι στην ελληνοτουρκική σύγκρουση.
(Σημείωση πάνω στην "Ματιά στο παρελθόν": Οι Ιωαννίτες ιππότες θα αναγνώριζαν το ελληνικό κράτος και θα έδιναν και δάνειο, με μια βασική προϋπόθεση: οι Έλληνες θα έπρεπε να τους παραχωρήσουν την κυριαρχία κάποιων νησιών του Αιγαίου [Ρόδο, Κάρπαθο, κ.ά.]. Τελικά δεν έγινε τίποτε από αυτά.
Το ελληνικό κράτος όμως το αναγνώρισε η Αϊτή πρώτα από όλα τα έθνη, όπως αναφέρεται στο μάθημα, και μάλιστα χωρίς να ζητήσει κανένα αντάλλαγμα. Η αιτία ήταν πως η Αϊτή είχε μόλις απελευθερωθεί από την δουλεία των Γάλλων και ήταν ιδιαίτερα ευαίσθητη στην επανάσταση των Ελλήνων.
Μάλιστα, ανταποκρινόμενο στις ελληνικές εκκλήσεις για βοήθεια, η Αϊτή έστειλε αμέσως ένα καράβι με 45 τόνους καφέ και μερικούς στρατιώτες, το οποίο δυστυχώς δεν έφτασε ποτέ στην Ελλάδα, αφού μάλλον το βούλιαξαν οι Γάλλοι κάπου στην Μεσόγειο θάλασσα.)

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Ποιους ονομάζουμε Φιλέλληνες;
2. Ποια ήταν τα βασικά κίνητρα για κάποιον Ευρωπαίο πολίτη να γίνει Φιλέλληνας;
3. Τι ήταν οι Φιλελληνικές Επιτροπές; Ποιος ήταν ο ρόλος τους;
4. Ποιο ήταν το πρώτο κράτος που αναγνώρισε την ανεξαρτησία της Ελλάδας; Εντοπίστε το στον παγκόσμιο χάρτη.
5. Ποια ήταν η προσφορά του Ντελακρουά στο φιλελληνικό κίνημα;
6. Αναφέρετε μερικούς διάσημους Φιλέλληνες.

